

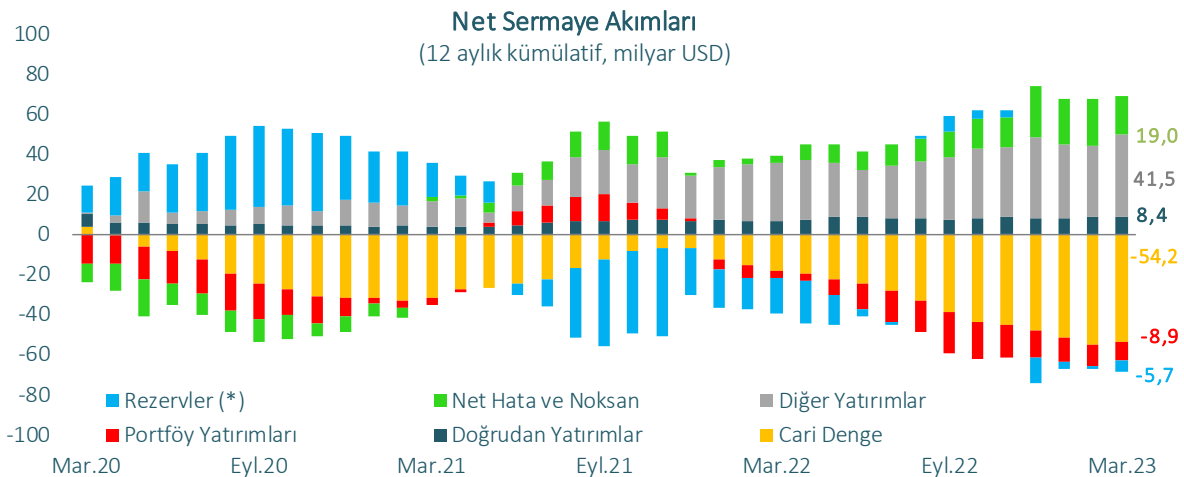
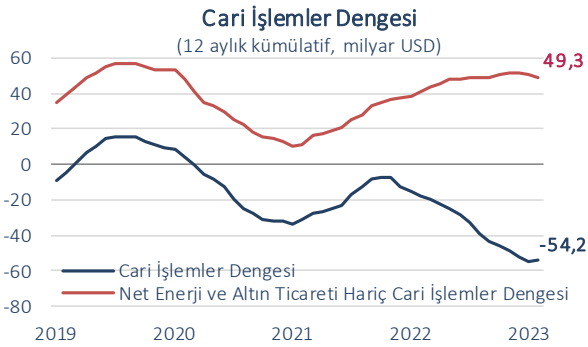

Dış ticaret açığı Mart ayında 8,3 milyar USD oldu.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, Mart ayında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla %4,4 artarak 23,6 milyar USD ile tarihi yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde ithalat da yıllık bazda %3,4 yükselerek 31,9 milyar USD oldu. Böylece, dış ticaret dengesi Mart'ta geçen yılın aynı ayına kıyasla %0,9 oranında genişleyerek 8,3 milyar USD ile yüksek seyrini sürdürdü. İhracatın ithalatı karşılama oranı Mart 2022'deki %73,2 seviyesinden %73,9 düzeyine çıkararak nispeten yatay seyretti.

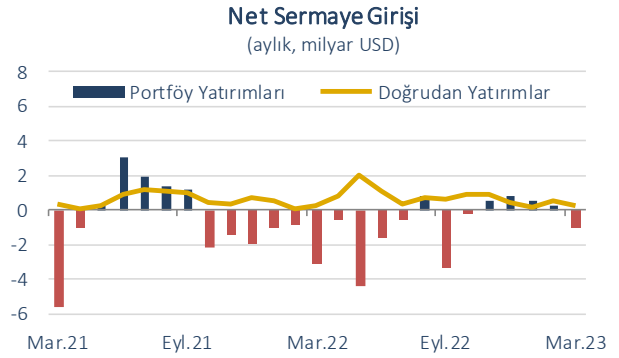
Cari açık Mart'ta piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti.

Mart ayında cari işlemler açığı yıllık bazda %19,6 oranında azalarak 4,5 milyar USD oldu. Piyasa beklentisi bu dönemde cari açığın 5,2 milyar USD olacağı yönündeydi. Cari açığı yıllık düşüşte küresel enerji fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle dış ticaret açığındaki daralma etkili oldu. Geçtiğimiz yılın Mart ayında 7,1 milyar USD olan net enerji ithalatı bu yılın aynı ayında 4,6 milyar USD ile son 10 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Ayrıca, taşımacılık ve seyahat gelirlerinde kaydedilen hızlı artışın etkisiyle yıllık bazda %29 artarak 3,1 milyar USD'ye ulaşan net hizmet gelirleri de cari açığı iyileştirmeyi destekledi. Böylece, 2023 yılının ilk çeyreğinde %32,8 oranında artarak 23,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşen cari açık, 12 aylık kümülatif verilere göre Mart ayı itibarıyla 54,2 milyar USD seviyesine inerek Aralık 2021'den bu yana ilk kez geriledi.

Doğrudan yatırımlardaki zayıf seyir sürüyor.

Mart ayında yurt içine yönelik net doğrudan yatırım girişi 238 milyon USD düzeyinde gerçekleşerek zayıf seyrini sürdürdü. Bu dönemde, yurt dışı yerleşiklerin net doğrudan yatırımları 741 milyon USD olurken, bunun yaklaşık %60'ı gayrimenkul yatırımlarından oluştu. Böylece, yılın ilk çeyreğinde yurt dışı yerleşiklerin yurt içinde gayrimenkul alımları 1,4 milyar USD düzeyine ulaştı. Mart ayında doğrudan sermaye yatırımları ise 225 milyon USD ile Ağustos 2022'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti.

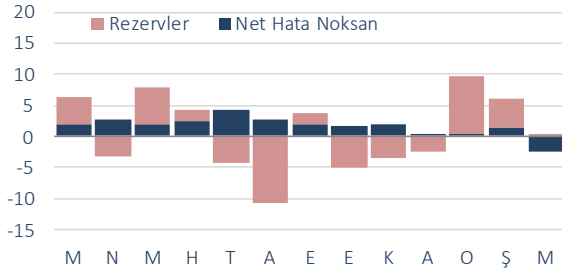
Portföy yatırımlarından 1 milyar USD net çıkış..

Mart ayında portföy yatırımlarından 1 milyar USD ile 4 ayın ardından ilk kez net çıkış gerçekleşti. Söz konusu çıkışın 256 milyon USD'lik kısmı hisse senedi piyasasından, 774 milyon USD'lik kısmı ise borç senetlerinden kaynaklandı. Bu dönemde Genel Hükümet yurt dışında tahvil ihraçları kanalıyla 750 milyon USD tutarında net borçlanma gerçekleştirirken, bankalar ve diğer sektörler yurt dışı borç senetlerine ilişkin sırasıyla 805 milyon USD ve 745 milyon USD net geri ödemeler gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda son 7 ayın en yüksek sermaye girişi...

Mart ayında 7,5 milyar USD'lik net sermaye girişi gerçekleşen diğer yatırımlar kaleminde Ağustos 2022'den bu yana en yüksek sermaye girişi gerçekleşti. Söz konusu gelişimde Suudi Arabistan Kalkınma Fonu'nun TCMB'ye aktardığı mevduat belirleyici oldu. Bu dönemde yurt içi bankaların yurt dışı muhabetlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1,4 milyar USD azalırken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 757 milyon USD artış kaydetti.

Rezervler ve Net Hata Noksan
(aylık, milyar USD)

Net hata ve noksan kaleminde 2,4 milyar USD çıkış gerçekleşti.

Mart ayında 264 milyon USD azalan rezerv varlıklar yılın ilk çeyreğinde toplam 14,3 milyar USD'lik düşüş kaydetti. Net hata ve noksan kaleminde Mart'ta 2,4 milyar USD ile Aralık 2021'den bu yana ilk kez çıkış gözlemlendi.

Beklentiler...

Öncü verilere göre ihracat Nisan'da yüksek bazın ve uzun bayram tatilinin de etkisiyle yıllık bazda %17,2 gerileyerek pandemiden bu yana en hızlı daralmasını kaydetti. Bu dönemde ithalat da küresel emtia fiyatlarındaki gerileme paralelinde %4,5 azaldı. Dış ticaret açığı ise 8,9 milyar USD ile yüksek seyrini Nisan'da da sürdürdü. Önümüzdeki aylarda ana ihracat pazarlarımızda ekonomik aktivitenin yanı sıra küresel emtia fiyatlarının seyri ve TL'nin değeri cari açık üzerinde belirleyici olmaya devam edecek. Turizm sezonunun başlamasıyla birlikte cari açık üzerindeki baskıların bir miktar hafiflemesi bekleniyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Mart 2023	Ocak - Mart 2022	2023	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-4.484	-17.765	-23.591	32,8	-54.221
Dış Ticaret Dengesi	-6.298	-21.312	-29.315	37,6	-97.506
Hizmetler Dengesi	3.088	6.265	8.381	33,8	52.182
Seyahat (net)	2.067	5.270	6.222	18,1	38.269
Birincil Gelir Dengesi	-1.354	-2.328	-2.567	10,3	-8.823
İkincil Gelir Dengesi	80	-390	-90	-76,9	-74
Sermaye Hesabı	-10	-3	-50	1.566,7	-82
Finans Hesabı	-6.938	-12.026	-24.441	103,2	-35.300
Doğrudan Yatırımlar (net)	-238	-653	-889	36,1	-8.405
Portföy Yatırımları (net)	1.033	4.896	303	-93,8	8.935
Net Varlık Edinimi	3	2.694	1.378	-48,8	3.179
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.030	-2.202	1.075	-	-5.756
Hisse Senetleri	-256	-1.324	-927	-30,0	-3.641
Borç Senetleri	-774	-878	2.002	-	-2.115
Diğer Yatırımlar (net)	-7.469	-8.603	-9.573	11,3	-41.525
Efektif ve Mevduatlar	-7.858	-5.930	-7.651	29,0	-36.376
Net Varlık Edinimi	-1.439	3.517	2.793	-20,6	-7.301
Net Yükümlülük Oluşumu	6.419	9.447	10.444	10,6	29.075
Merkez Bankası	5.292	3.852	6.376	65,5	9.841
Bankalar	1.127	5.595	4.068	-27,3	19.234
Yurt Dışı Bankalar	610	2.067	499	-75,9	6.061
Yabancı Para	147	2.771	2.165	-21,9	3.517
Türk Lirası	370	757	1.404	85,5	9.656
Yurt Dışı Kişiler	757	4.838	2.664	-44,9	9.578
Krediler	270	-1.417	-578	-59,2	-2.967
Net Varlık Edinimi	-179	-554	-186	-66,4	80
Net Yükümlülük Oluşumu	-449	863	392	-54,6	3.047
Bankacılık Sektörü	7	-1.230	280	-	-4.144
Bankacılık Dışı Sektörler	-464	1.597	380	-76,2	6.912
Ticari Krediler	127	-1.245	-1.328	6,7	-2.124
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-8	-11	-16	-	-58
Rezerv Varlıklar (net)	-264	-7.666	-14.282	86,3	5.695
Net Hata ve Noksan	-2.444	5.742	-800	-	19.003

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.